

Arnout Jaspers: 3 keer goed nieuws over klimaat en milieu dat u nergens anders las

Posted on 9 november 2024 by Arnout Jaspers

Velen van u hebben nu een hart onder de riem nodig. Begrijpelijk. Zo'n ver, raar volk dat nu ook al verkeerd stemt, dat is zout strooien in de wonden die de verkiezingen in Nederland aan u hebben toegebracht. Wij bij *Wynia's Week* hebben daar alle begrip voor.

Daarom, om te laten zien dat er nog lichtpuntjes zijn in deze donkere tijden: drie voorbeelden van goed nieuws over klimaat en milieu die in alle drukte van de verkiezingsstrijd onderbelicht gebleven zijn.

(1) Het Antarctische ijs is toch teruggekomen!

Groot alarm anderhalf jaar geleden, alle verloven onder oceanografen ingetrokken, want het was helemaal mis aan het gaan met het zee-ijs rond Antarctica. Er was sprake van een '5 sigma anomalie', iets wat door natuurlijke variatie maar eens in

de 7 miljoen jaar voor zou komen. Kon ook eens in de 7 miljard jaar zijn, afhankelijk van welke klimaatblog je las.

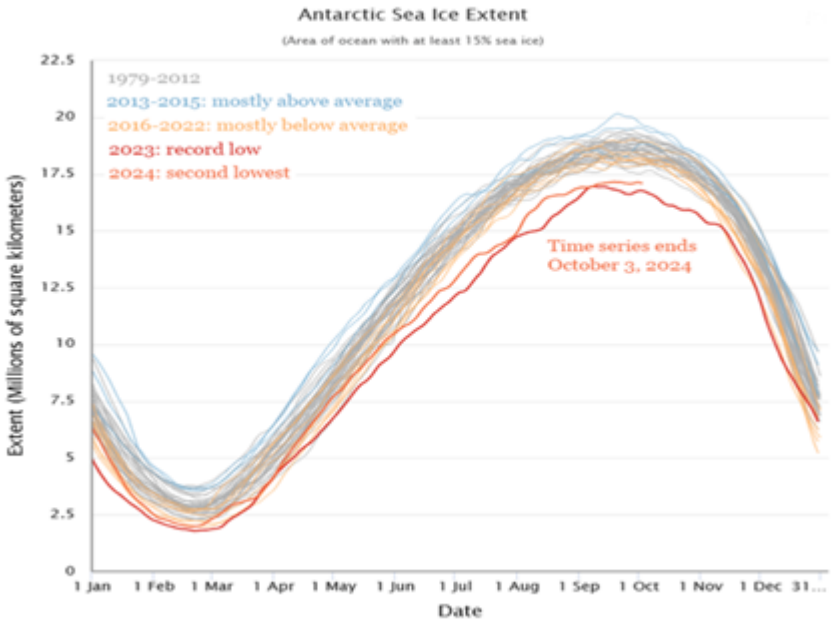
Hoe dan ook, het was ongeëvenaard wat we hier zagen gebeuren: satellietwaarnemingen toonden aan, dat het drijfijs in de zuidpoolzee die Antarctische winter – van maart tot september – veel minder snel aangroeide dan in de decennia daarvoor. Zagen we hier een van die gevreesde kantelpunten in het klimaat zich voor onze ogen voltrekken?

Tweede Kamerlid Tom van der Lee, klimaatspecialist van GroenLinks, dacht in zijn zalige onwetendheid zelfs dat het zee-ijs rond Antarctica midden in de winter aan het *afsmelten* was.

Maar ook mensen die er wel verstand van hadden, lieten zich niet onbetuigd. De Australische oceanograaf Doddridge zei tegen ABC-news: 'Misschien komt het ijs volgende winter terug. Daar kunnen we op hopen. Maar zeker weet ik het niet.'

Terwijl hij dat zei, lag er meer dan tien miljoen vierkante kilometer drijfijs rond Antarctica, en nog elke week vroor een stuk poolzee ter grootte van Frankrijk dicht. Om dan te suggereren dat de zuidelijke poolzee de volgende winter misschien helemaal niet meer zou bevriezen heeft niets meer met klimaatwetenschap te maken.

Inmiddels kunnen we gewoon kijken of het ijs in de Antarctische winter van 2024 teruggekomen is:

(*bron* https://www.climate.gov/news-features/event-tracker/2024-antarctic-sea-ice-winter-maximum-second-lowest-record)

We zien de rode groeilijn van 2023 in juli en augustus inderdaad een flink stuk lager lopen dan de rest van de jaren. Daar ging de ophef over. Maar vanaf november, het begin van de Antarctische lente, voegt die lijn zich gewoon weer bij het normale afsmeltingstempo in alle andere jaren. De sigma's van de anomalie smolten weg als sneeuw voor de zon.

De rode lijn van 2023 loopt na 31 december door als de oranje lijn van 2024 op 1 januari. Het drijfijsminimum was die Antarctische zomer niet bijzonder laag, en het ijs in de winter van 2024 in bijna volle omvang teruggekomen. Niks kantelpunt in het klimaat: het zeeijsmaximum kantelt na het laagterecord van 2023 gewoon weer terug naar min of meer normaal.

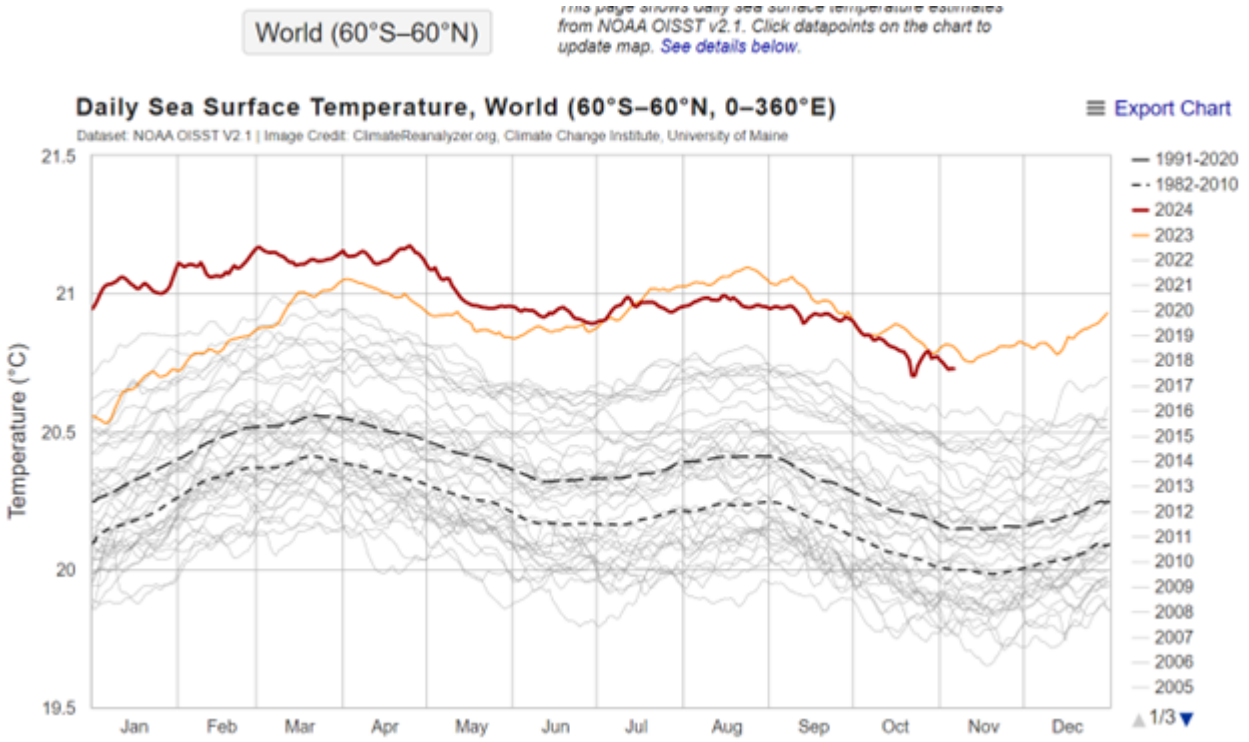
(2) De oceanen zijn toch niet aan het overkoken!

Groot alarm een klein jaar geleden, alle verloven onder oceanografen ingetrokken, want de opwarming van de oceanen was op hol geslagen. Zagen we hier een kantelpunt zich voor onze ogen voltrekken? Er was sprake van een '5 sigma gebeurtenis' , iets wat door natuurlijke variatie maar eens in de 7 miljoen jaar voor

kon komen. Kon ook eens in de 7 miljard jaar zijn, afhankelijk van welke klimaatblog je las.

Hoe dan ook, het was ongeëvenaard wat we hier zagen gebeuren: satellietwaarnemingen toonden aan, dat de oceaan bijna een halve graad warmer was dan ooit eerder gemeten.

Detail dat in de opwinding vaak sneuvelde: satellieten meten de SST (*sea surface temperature*) de temperatuur van de oppervlakte van de oceaan – zeg maar: de bovenste meter water.

(*bron* https://climatereanalyzer.org/clim/sst_daily/?dm_id=world2)

Misschien herinnert u zich de hyperventilerende opwinding nog, maar is het vervolg u ook bijgebleven? In april begon de SST te dalen, ook deze sigma's smolten weg als sneeuw voor de zon, en inmiddels is de SST lager dan in 2023 om dezelfde tijd van het jaar. Nog steeds wel aan de hoge kant vergeleken met de afgelopen veertig jaar, maar dat is niet meer dan logisch in een opwarmend klimaat.

Daarom hoort u er niemand meer over.

Het naarstig zoeken naar de oorzaak van de ongeëvenaarde opwarming maakte onder klimaatwetenschappers plaats voor naarstig zoeken naar de oorzaak van de plotselinge afkoeling. Allebei even futiel, aangezien onder dat metertje warm water een gemiddeld vier kilometer diepe, grotendeels ijzig koude oceaan ligt. Als de oceanen goed doorgeroerd werden, zou de SST overal iets boven de vier graden liggen.

Dat die in grote delen van de wereld veel hoger is, 20 tot wel 30 graden, komt omdat de diepe oceaan en de oppervlakte slechts langzaam water en warmte uitwisselen. De minste of geringste verandering in die uitwisselingssnelheid heeft een grote impact op de SST. Een paar extra orkanen of wat hardere wind over de oceanen zorgt voor meer golven, extra mixing met het diepere water en dus daling van de SST. De tijdelijke ups en downs van de SST zijn meer een weers- dan een klimaatverschijnsel.

(3) Er zijn toch nog koraalriffen in 2100!

Groot alarm, al decennia, onder biologen: over de hele wereld gaan de koraalriffen afsterven. Eind deze eeuw zal 97 procent zijn verdwenen. Deze unieke ecosysemen en reservaten van biodiversiteit zijn ten dode opgeschreven, door opwarming en verzuring (zeewater wordt door opname van extra CO2 iets zuurder).

Lange tijd was de toestand van het Great Barrier Reef aan de oostkust van Australië de kanarie in de kolenmijn: de bedekking van het rif met koraal nam door grote *'bleaching events'* (het koraal verbleekt door slechte leefomstandigheden, waaronder te warm water) steeds verder af.

Toch is het de laatste tijd nogal stil rond het Great Barrier Reef. Althans, het toerisme aldaar floreert als nooit tevoren, maar we horen er weinig meer over van klimaatactivisten. De reden laat zich raden: het gaat de laatste tijd eigenlijk nogal goed met het Great Barrier Reef. Het heeft zich hersteld van de bleaching events, en de koraalbedekking bereikt recordwaardes.

De rampverhalen over het Great Barrier Reef werden van oudsher de wereld ingestuurd door twee instituten met activistische wetenschappers die al langer werden aangevochten door een dissident, de bij dit establishment in ongenade gevallen oceanograaf Peter Ridd.

Drie jaar geleden al toonde experimenteel onderzoek in Hawaii aan, dat koraal verrassend goed bestand is tegen de te verwachten klimaatverandering gedurende minstens deze eeuw. De onderzoekers bouwden een aantal 'mesokosmossen' voor koraal, grote aquaria waar het natuurlijke zeewater uit de omgeving doorheen stroomde, maar waar temperatuur en zuurgraad nauwkeurig regelbaar waren.

Een graadje opwarming van het water bleek zelfs gunstig voor de groei van het koraal, en de invloed van verzuring was heel beperkt. Dezelfde groep heeft dat onderzoek na hun eerste publicatie in september 2021 uiteraard voortgezet, en kwam vorige week met nieuwe, meer uitgebreide resultaten.

Die zijn in grote lijnen hetzelfde: bij 2 graden opwarming en een toename van de zuurgraad (daling van de pH) met 0,2 blijven koraalriffen levensvatbaar, biodivers en in staat om te groeien en hun kalkskeletjes te maken. Die plus 2 graden en min 0,2 pH zijn de verwachting voor 2100 bij het nu ingezette mondiale klimaatbeleid.

Dit nieuwe onderzoek verkondigt in wezen hetzelfde als hun onderzoek uit 2021: het koraalarmageddon is van de baan. Decennia lang was dit een van de belangrijkste rechtvaardigingen voor radicaal klimaatbeleid: al zou de mens zich kunnen aanpassen aan een warmer klimaat, tegen het afsterven van het koraal door opwarming en verzuring was geen aanpassing mogelijk. En nu blijkt het koraal zelf zich gewoon aan te passen.

Drie jaar geleden was dit geen groot nieuws. We hebben toen geen persberichten gezien van het Wereldnatuurfonds of Greenpeace over deze heuglijke tijding, terwijl dat, gezien de officiële doelstelling van deze clubs, terecht zou zijn geweest.

Maar misschien wilden ze niet te vroeg juichen; één zo'n onderzoek kan nog onderuit gehaald worden, zo gaat dat vaak in de wetenschap. Maar na drie jaar is dit onderzoek niet onderuit gehaald, en onderbouwd met meer en langer durende experimenten. Als het slecht nieuws was geweest over het koraal, waren die persberichten van het Wereldnatuurfonds en Greenpeace allang de deur uit geweest.

Hopelijk kunt u dan nog slapen, als Trump in januari 2025 de VS uit het klimaatakkoord van Parijs haalt.

Wetenschapsjournalist Arnout Jaspers is auteur van ***De stikstoffuik*** *(2023) en* ***De***

Klimaatoptimist *(2024), over energietransitie in Nederland. De boeken zijn HIER en HIER te bestellen. Informatie voor media en boekhandel: info@blauwburgwal.nl.*

Wynia's Week *verschijnt nu drie keer per week! De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs.* ***Doet u al mee? Doneren kan op verschillende manieren. Kijk*** *HIER. Hartelijk dank!*